

BTG.P.2023/09 -

BTG.M.20230401.../RT

Betreft: Update QuickScan Wet natuurbescherming locatie Zeldenrust Benschop

Zuidbroek 149a
2861 LL Bergambacht
Tel. 06 – 10301196
Mail info@bui-tegewoon.nl
www.bui-tegewoon.nl

Update QuickScan Wet natuurbescherming locatie Zeldenrust Benschop

Aanleiding

Al een groot aantal jaren wordt gesproken over de mogelijkheden om op de locatie Zeldenrust (Dorp 178 Benschop) de gebouwen van het agrarisch bedrijf te verwijderen en om te zetten naar woonfuncties en de historische boerderij woning met koetshuis te restaureren.

Ten bate van de toenmalige plannen zijn in mei 2020 en januari 2021 locatie bezoeken vanuit het thema ecologie en Wet natuurbescherming uitgevoerd waarover is gerapporteerd in een QuickScan Wet natuurbescherming (*Terlouw R.J.S., 2021 – BTG.RAPP. 2021/14*).

Op basis van de bevindingen zijn aanbevelingen vanuit ecologie gedaan bij de realisatie en is een aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd (*Terlouw R.J.S., 2021 – BTG.RAPP.2021/67*). Als gevolg van de begrenzing van het ten noorden gelegen poldergebied als ganzenrustgebied is een aanvullende memo opgesteld met betrekking tot de te verwachten effecten op deze begrenzing. Deze memo is bijgesteld na aanleiding van een verkleining van de projectlocatie. Daarnaast is aanvullende informatie i.r.t. de effectafstanden van bebouwing op ganzen foerageergebieden en de boomgaard ontwikkeling aan de oostzijde van de projectlocatie (*Terlouw R.J.S., 2023 – BTG.MEMO.20230309*).

Op de rapportage oorspronkelijke QuickScan rapportage van januari 2021 is op 13 april 2022 een zienswijze ontvangen vanuit de RUD Utrecht (*Zaakkenmerk Z/22/715186-brieuwer D2022-120044 d.d. 13 april 2022*).

Met betrekking tot de rapportage worden specifiek twee aspecten benoemd die nadere toelichting behoeven. Het betreft de situatie met betrekking tot de in 2021 aangetroffen kerkuil in de meest noordelijk stal en nieuwe informatie omtrent heikikker en rugstreepad uit de omgeving van Benschop.

De afgelopen maanden heeft regelmatig aanvullend overleg plaatsgevonden zowel met de gemeente Lopik als met de provincie Utrecht. Vanuit dit overleg is naar voren gekomen dat een kleiner plan dan aanvankelijk voorgenomen, in overweging kan worden genomen door de betreffende overheden. Na aanleiding van het aangepaste plan, de inmiddels gedateerde Quick Scan Wet natuurbescherming en de verzochte aanvullende informatie m.b.t. de eerdere beoordeling door de RUD, heeft Verstoep BV Bui-TeGewoon | groenprojecten verzocht een update van de QuickScan uit te voeren en hieromtrent te rapporteren via een opleg notitie.

De onderhavige notitie geeft hier in vulling gaan.

Uitvoering

Vanuit Verstoep BV is informatie verkregen met betrekking tot het gewijzigde projectplan.

Ten bate van de onderhavige update zijn alle relevante documenten uit de periode januari 2021- maart 2023 opnieuw doorgenomen. Aansluitend heeft een bureaustudie plaatsgevonden bestaande uit het vergelijken van topografische situaties, raadplegen de kaartenatlas van de provincie Utrecht voor natuur gerelateerde onderwerpen en een aanvullend digitaal bronnen onderzoek.

Op 27 maart 2023 is een verkennend locatie bezoek gebracht. Naast de directe omgeving en de buitenruimte van het projectgebied zijn tijdens dit bezoek ook alle betrokken opstallen tezamen met de eigenaar/bewoner inpandig beoordeeld.

Projectgebied en omgeving informatie

De effecten van de voorgenomen ontwikkeling zijn in 2021 beoordeeld als geen effect veroorzakend vanuit de gebieden benadering in de Wet natuurbescherming. Tijdens deze update is vastgesteld dat er geen nieuwe natuurbegrenzings zijn vastgelegd ten opzichte van de eerdere QuickScan.

Daarnaast is geconcludeerd dat, mits mitigerende maatregelen worden genomen tijdens de ontwikkeling, er geen effecten zullen optreden voor de erffauna gemeenschap die aanwezig is in de nabije omgeving. De mitigerende maatregelen die zijn voorgesteld betreffen het voorkomen van uitstralende verlichting op foerageergebieden / vliegroutes voor vleermuizen, het dempen van kleine stukjes watergang buiten de aquatische periode van amfibieën uit te voeren en het aanbrengen van een kerkuil nestkast in de te handhaven of nieuw te bouwen opstallen.

Als gevolg van de plan aanpassingen voortkomend uit het overleg tussen de eigenaar en projectontwikkelaar enerzijds en de gemeente/provincie anderzijds zal het totale projectgebied een kleinere ruimte beslag krijgen. In het bijzonder wordt minder diep uit de bebouwing van de weg Dorp en de noordelijke bebouwing van de kern Benschop getreden. Daarnaast heeft het uitgroeien van een omstreeks 2019 gerealiseerde uitbreiding van een laagstam boomgaard aan de oostzijde van het projectgebied de open ruimte in de polder Noordelijk Boveneind sterk verkleind. Dit zal de gebruiksmogelijkheden voor graslandbroedvogels en foeragerende ganzen verder beperken. Samenvattend luidt de conclusie dat de er geen wijzigingen optreden in de conclusie uit de QuickScan Wet natuurbescherming uit 2021 ten opzichte van de huidige situatie. Deze conclusie luidde als volgt:

- *Op basis van de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling, tussenliggende gebieden, wegen en waterwegen worden geen effecten verwacht op N2000 gebieden.*
- *Zowel vochtig weidevogelgrasland als eendekooi kan als verstoringgevoelige natuur worden aangemerkt. De afstand tot het weidevogelgrasland is groter dan de te verwachten verstoringafstand mede in relatie tot de tussenliggende houtkade.*
- *De afpalingscirkel van beide eendekooien, waar binnen verstorende werkzaamheden op de eendekooien aan voorwaarden zijn gebonden bedraagt 1130 meter. De projectlocatie bevindt zich buiten deze afpalingsafstand.*
- *Aard & omvang van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling wordt beoordeeld als geen effect veroorzakend op de doelstellingen van genoemde NNN gebieden.*
- *Als gevolg van de aard en omvang van de werkzaamheden en de huidige geringe betekenis voor weidevogels en ganzen van aangrenzende gebiedsdelen wordt geen effect van de voorgenomen ontwikkeling op weidevogels of andere natuurdoelen verwacht.*

Soorten en habitats

Met betrekking tot de soorten die zijn gerelateerd aan de Wet natuurbescherming zijn zowel bij het omgevingsbezoek als tijdens het bezoek aan de projectlocatie geen nieuwe inzichten verkregen. De opstallen zijn ongewijzigd, schoon en er zijn geen landbouwdieren meer gehouden sinds het bezoek in 2021. Het erf is op dezelfde manier beheerd doormiddel van het maaien van de grasranden en achterliggende grasland percelen en het onderhoud aan sloten en erf. In de tussenliggende periode is één val gevaarlijke schietwilg aan de oostzijde van het perceel, in de nabijheid van een transformatorhuisje, geroid. Dit rooien heeft plaats gevonden na een ecologische verkenning van de betreffende boom (Terlouw R.J.S., 2021-BTG.RAPP.2021/02) en in overleg met de gemeentelijk ecooloog, de heer de Leeuw.

De conclusies uit de QuickScan Wet natuurbescherming uit 2021 zijn allen nog van toepassing. Deze conclusies zijn onderstaand puntsgewijs opgesomd.

- *Voor het projectgebied wordt geconcludeerd dat er geen belemmeringen vanuit het onderdeel vaatplanten zijn voor de voorgenomen ontwikkeling;*
- *Voor het projectgebied wordt geconcludeerd dat er geen belemmeringen vanuit het onderdeel landzoogdieren zijn voor de voorgenomen ontwikkeling ¹;*
- *Voor de projectlocatie wordt geconcludeerd dat het merendeel van de opstallen ongeschikt is als verblijfslocatie voor vleermuizen.*
 - *Vanuit de Wet Natuurbescherming is er geen belemmering voor het renoveren van opstal 1 tot en met 7.*
 - *Echter voor opstal 8 is aanwezigheid van vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten. Geadviseerd wordt een aanvullend vleermuis onderzoek uit te voeren voor deze opstal.*
 - *Foerageerhabitat en vliegroutes zijn in de directe omgeving voornamelijk langs de wegen Boveneind noordzijde en Dorp en rond de te handhaven boerderij aanwezig. Om verstoring van vliegroutes en foerageerhabitat van vleermuizen te voorkomen wordt bij voorkeur geen gebruik gemaakt van bouwplaats verlichting.*
 - *Indien bouwplaats verlichting op enig moment noodzakelijk is dient met afgeschermd en naar beneden gerichte verlichting te worden gewerkt.*
- *Voor het projectgebied wordt geconcludeerd dat er geen ontheffing aanvraag voor het onderdeel broedvogels en jaarrond beschermde nesten noodzakelijk is, mits buiten het broedseizoen (15/3 – 15/7) wordt gewerkt en of voorafgaand aan werkzaamheden een broedvogelcheck op te bewerken locaties wordt uitgevoerd door een ecooloog.*
 - *Met betrekking tot de aanwezigheid van een kerkuil in opstal 8 dient ruim voor aanvang van de sloop een alternatieve locatie in de vorm van een kerkuil nestkast te worden geplaatst in/aan een opstal die blijft gehandhaafd ²;*
- *Geconcludeerd is dat er geen belemmeringen zijn van uit de soortgroep amfibieën met betrekking tot de voorgenomen werkzaamheden, mits wordt gewerkt buiten kwetsbare (aquatische) periode (half februari-mei) en wordt gewerkt volgens ecologisch protocol bij het dempen van de watergang delen ³;*
- *Voor het projectgebied wordt geconcludeerd dat er geen belemmeringen vanuit het onderdeel vissen zijn voor de voorgenomen ontwikkeling, mits wordt gewerkt volgens een ecologisch werkprotocol bij het dempen van de watergangen;*
- *Voor het projectgebied wordt geconcludeerd dat er geen belemmeringen vanuit het onderdeel libellen zijn voor de voorgenomen ontwikkeling;*
- *Voor het projectgebied wordt geconcludeerd dat er geen belemmeringen vanuit het onderdeel overige ongewervelden zijn voor de voorgenomen ontwikkeling.*

Voor sommige soorten soortgroepen en of habitats heeft een aanvullende analyse plaatsgevonden op basis van ontwikkeling in beleid, inzichten, wensen van uit ecologie. Daarnaast is tijdens het bezoek op 27 maart 2023 in het bijzonder aandacht besteed aan de zienswijze die zijn ingebracht vanuit de RUD op de QuickScan rapportage uit 2021 (RUD,2022: Zaakkenmerk Z22/715186-brieummer D2022-120044 d.d. 13 april 2022). Daar waar aanvullende informatie op de conclusies uit de QuickScan Wet Natuurbescherming 2021 is verkregen wordt dit met een verwijnummer die correspondeert met het verwijnummer in de oorspronkelijke conclusies onderstaand vermeld.

¹ Op basis van voortschrijdende ontwikkeling waarbij extra aandacht wordt gevraagd voor kleine marterachtige is tijdens het bezoek op 27 maart 2023 aanvullend gelet op mogelijk aanwezige habitat voor soorten uit deze faunagroep. Vastgesteld is dat het terrein vrijwel geen dekking biedende vegetaties en beplantingen heeft en er geen in of onderkruipbare ruimte aanwezig zijn. De mogelijkheden voor burchtplaatsen zijn niet aanwezig. Passage van soorten als wezel, bunzing, hermelijn en egel, etc. zijn mogelijk, maar zullen op basis van habitat kenmerken niet leiden tot (semi permanente) vestiging van deze soorten.

² Met betrekking tot het plaatsen van een nestkast voor de kerkuil wordt vanuit de RUD opgemerkt dat indien dit gaat om het verplaatsen van een bestaande nestkast/nestlocatie een ontheffingsprocedure Wet natuurbescherming noodzakelijk is. De informatie omtrent de kerkuil is echter niet juist geïnterpreteerd. In januari 2021 is geconstateerd dat een kerkuil gebruik maakte van opstal 8 als vaste verblijfplaats. De conclusie van een vaste verblijfplaats was gebaseerd op de hoeveelheid mestsporen en braakballen. Er was op dat moment geen sprake van een nest of aanwijzingen van het ontstaan van een nestlocatie. De kerkuil verbleef in een loshangend stuk dak beschot in de voormalige varkensstal wat geen geschikte nestlocatie biedt. Om de kerkuil te faciliteren en mogelijk tot broeden te verleiden is in overleg met de eigenaar gesuggereerd een kerkuil nestkast op een te handhaven locatie op te nemen. Dit kreeg in het bijzonder deze aandacht omdat een kerkuil nestkast beschikbaar was in de opslag van de eigenaar van de locatie. Momenteel is deze kerkuil nestkast nog niet geplaatst in afwachting van het definitieve en vergunde bouwplan. Wanneer de definitieve keuze bekend is wordt beoordeeld of en zo ja waar een geschikte plaatsing locatie voor de kast kan worden gevonden.

³ De RUD vermeldt dat inmiddels meer gegevens in de NDFD database uit de omgeving van de projectlocatie beschikbaar zijn gekomen met betrekking tot het voorkomen van de beschermde amfibiesoorten rugstreeppad en heikikker. Zij acht het aannemelijk dat deze dieren ook binnen de projectlocatie aanwezig kunnen zijn. Tijdens de bezoeken in mei en juni 2020 heeft een steeknet bemonstering van de te dempen watergangen plaatsgevonden. Naast vissen en amfibieën is hierbij ook de soort platte schijfhoren actief bemonsterd. Geen van genoemde soorten is aangetroffen met uitzondering van één exemplaar kleine watersalamander. Naast de waterhabitat is tijdens zowel de bezoeken in mei & juni 2020 als in januari 2021 de landhabitat als ongeschikt voor amfibieën beoordeeld op basis van afwezigheid van in of onderkruipbare vegetaties, rommelhopen of anderszins overwinteringshabitat.

Na aanleiding van de opmerking van de RUD is tijdens het bezoek op 27 maart 2023 actief gezocht naar mogelijk aanwezige exemplaren van heikikker en rugstreeppad. Het betreft de voortplantingsperiode met een verhoogde activiteit van genoemde soorten in en rond de voortplantingswater. Tijdens het bezoek zijn geen waarnemingen gedaan van genoemde soorten. Als gevolg van het vrijwel ontbreken van watervegetaties zijn de watergangen wederom als zeer matig tot ongeschikt habitat als voortplantingswater voor genoemde soorten beoordeeld. Ook de landhabitat is als niet geschikt beoordeeld voor overwintering en/of verblijfloccaties in de terrestrische periode van amfibieën. De oevers van de te dempen watergangen hebben een ongeschikt profiel om in eventuele steil randjes een (overwintering) holte te graven.

Samenvatting

Na aanleiding van ontwikkelingen in het projectplan, wijzigingen in het landschap van de directe omgeving en het gedateerd raken van de uitgevoerde QuickScan Wet Natuurbescherming heeft een update plaatsgevonden voor de projectlocatie Zeldenrust met de adres gegevens Dorp 178 te Benschop.

Gebleken is dat de informatie zoals opgenomen in de QuickScan Wet natuurbescherming uit januari 2021 nog integraal van toepassing is voor het onderdeel gebiedsbescherming. Als gevolg van een kleiner ruimte beslag en boomgaard ontwikkeling ten oosten van het projectgebied zullen effecten op fauna van het aangrenzende open polder gebied eerder zijn verminderd dan toegenomen.

Voor het onderdeel soortbescherming Wet natuurbescherming zijn eveneens geen nieuwe of gewijzigde situaties aangetroffen. De eerder vastgestelde kerkuil maakt nog af en toe gebruik van opstal 8 wordt geconcludeerd op basis van mest sporen en braakballen. De hoeveelheid en versheid van deze sporen is echter aanmerkelijk kleiner dan tijdens het onderzoek in 2021. Er is geen spraken van een broedlocatie. De locatie is daarvoor ook ongeschikt.

Met betrekking tot de extra aandacht die werd gevraagd door de RUD in haar beoordeling uit april 2022 van de oorspronkelijke QuickScan is extra aandacht besteed tijdens het bezoek van 27 maart 2023 m.b.t. de habitat geschiktheid voor en voorjaars aanwezigheid van rugstreeppad en heikikker. Evenals in mei en juni 2020 is de soort niet aangetroffen en is de aanwezige habitat als matig tot ongeschikt beoordeeld zowel als voortplantingswater als terrestrische habitat later in het seizoen.